AVHAN
CHANCELLOR'S BRIGADE : 2015

STATE LEVEL TRAINING PROGRAMME ON DISASTER PREPAREDNESS

June 2, 2015 Tuesday Closing Issue

EDITORIAL

This is the third and the final issue of the AVHAN 2015 newsletter. SNDTWU as a host of AVHAN 2015 is proud that the training camp concluded with a high note. The rally of all volunteers to Juhu beach created awareness amongst people about varied social issues.

For SNDT Women's University it was a moment of joy in its centennial year to host so many young boys and girls along with their Programme Officers (PO) and officials of NDRF on its campuses. Thousand more volunteers have been added to the Chancellor's Brigade in their endeavor to be prepared for any unforeseen disaster. We, publicity committee of AVHAN 2015 felt little pained as it was not possible to accommodate so many articles submitted by student volunteers and POs. We are happy to bring to you the closing issue with more expressions by the volunteers, feedback of participants of AVHAN and visual journey into the training camp. We hope you enjoy reading and seeing this issue!!

Advisory Committee of Avhan 2015

- Shri Vikas Chandra Rastogi, IAS, Secretary to the Governor - Chairperson
- Dr. Sanjay Chahande, IAS, Principal Secretary to Govt., H & T Education
- Dr. Vasudha Kamat, Vice Chancellor, SNDT Women's University
- Shri S. M. Salunke, Deputy Secretary to Governor (Education)
- Dr. S. P. Badgujar, Registrar, SNDT Women's University
- Dr. Ruby Ojha, Finance & Accounts Officer, SNDT Women's University
- Shri Pandit Ithape, Commandant, NDRF Training Institute, Pune
- Dr. Linda Dennis, Dean, DSW (Addl. charge), SNDT Women's University
- Dr. Nitin Prabhu-Tendolkar, NSS Programme Co-ordinator, SNDTWU
- Dr. Atul Salunke, State NSS Liaison Officer & OSD (Member Secretary)

Editorial Team

- Dr. Mira Desai
- Dr. Sachin Laddha
- Mr. Dinesh Girap
- Ms. Rajni Nair
- Ms. Saroj Datar
- Mr. Ganesh Mahale
- Mr. Pratik Karale

Publicity Committee of Avhan 2015

Design & Layout : Pravin Patel (Patel Jumbo Xerox & Stationery)

Photographer : Rajesh Mungekar

In this Issue...

Messages................................2
List of Awards........................2
प्रकुलगुरू वंदना चक्रवर्ती के साथ पी. वैरवनाथन 3
Organising Committees of Avhan 2015 4-5
Visual Journey 6-7
Expressions by Program Officers and Volunteers 8-11
Glimpses of Avhan 2015........12

Messages

Dr. Atul .H. Salunke
State Liaison Officer/Officer on Special Duty,
Government Of Maharashtra

The State of Maharahtra is one state which provides Disaster Management Training to its youth. The Chancellor's Office understood the need of creating awareness about disaster training in society and a training programme was first designed for the NCC Cadets. This program was later handed over to the NSS as NSS had a better reach, bonding and connect with the community and community service. The NSS has disciplined, devoted and committed youth as its volunteers and they proved to be better mediators in transfering disiaster management skills to society.

Avhan 2015 was appreciably conducted by SNDT Women's University. I highly appreciate the efforts taken by Hon. Vice Chancellor Prof. Vasudha Kamat, under whose leadership the mega event of Avhan is being conducted. SNDT University organized the event simultaneously at three venues with perfect co-ordination and management .volunteers will be added to the Chancellor's Brigade at the end of this training programme. I am also happy to note.

In Avhan 2015, 952 NSS volunteers including 659 male and 294 female volunteers and 56 Programe Officers were trained by the NDRF Team. The Training included three aspects : Rescue and Relief Operation, Relief Management, Disaster Reduction and Prevention.

NDRF specialises in providing training and skills to volunteers so that they become the TOT (Trainers of the Trainers) . NDRF has fruitfully provided training to the volunteers through PPT'S, animated videos, and practical sessions.

I must take this opportunity to congratulate and compliment all the stake holders involved in organizing Avhan. On behalf of the NSS family of Maharashtra it is my privilege to convey our sincere gratitude to his excellency Shri. Vidyasagar Rao and other Officials of Rajbhavan for providing a platform to the NSS stake holders to prove their commitment towards society.

I sincerely thank our Hon. Minister Shri. Vinod Tawade and Hon. Principal Secretary Dr. Sanjay Chahande for extending their wholehearted support and leading us to the path of success.

I am confident that the trained youth with energy, trained skill sets, and commitment will prove to be active members of the Chancellor's Brigade

Dr. Linda R. Denis
Dean of Students (I/C)
Department of Student Welfare, SNDTWU

AVHAN like any other NSS programmes brings together youth from diverse socio-economic and cultural backgrounds. This leads to their socialization which help them understand things about self, others and society. AVHAN also helped them become empowered and enabled them to handle any situation and be prepared for any disaster.

Awards at the AVHAN 2015

Sponsors of Rotating trophies

Best Contingent:

- Dr. Pramod Pabreckar- State Liaison Offer and OSD, NSS Cell
- Captain Dr. Nitin Sonaje- Registrar Solapur University

Best Contingent Leader

- Dr. D D Pawar, NSS coordinator, Swami Ramanand Teerth University Nanded
- Dr. V G Patil, NSS Coordinator, Dr. Babasaheb Sawant Kokan Krishi Vidyapith, Dapoli

Best NSS Volunteers

- Dr. Ramdad Dhokale, NSS District Coordinator, Arts Science and Commerce College, Naldurga
- Dr. Sharad Galande, NSS Programme Officer, College of Agriculture, Pune
- Dr. Sanjay Nawale, Director Students' Welfare, Solapur University
- Prof. Mrudul Nile, Director Students' Welfare, University of Mumbai

Best Procession

- Dr. Rameshwar Kothawale, NSS Area Coordinator, Shivaji College, Barshi, Solapur

आपात्कालीन व्यवस्थापन के लिये एन. एस. एस. स्वयंसेवको का प्रशिक्षण

प्रकुलगुरू वंदना चक्रवर्ती के साथ पी. वैरवनाथन

आव्हान में आये छात्रो को आप क्या सिखा रहे हैं?

"आव्हान में आये छात्रो को बाढ, भूकंप, बस्तीमें फैलनेवाली आग जैसे खतरो से लोगो का बचाव करने के आधुनिक तरीके सिखायेंगे.साथ ही साथ, प्राथमिक चिकित्सा, पुनर्जीवन, मलबासफाई, घेराडालना, संपर्क, भीडनियंत्रण, पीडितो को अम्बुलंस तक ले जाना और जीवन की रक्षा करना आदि सिखायेंगे. राहतकार्य का व्यवस्थापन, स्वच्छता, सफाई, खानेपीने के सामान का वितरण भी सिखाया जायेगा.आपदा के निवारण के बारे में भी सीखेंगे."

हम जोखिम को कैसे घटा सकते हैं?

"जान और माल का संकट केसा संसर्ग घटाकर, जमीन और परिवेश का उचित व्यवस्थापन कर, लोगों को समय से पूर्व आपदा की चेतावनी देकर हम जोखिम को घटा सकते हैं.आपदा के प्रभावको घटाने के लिये हमें जोखिम की जानकारी प्राप्त करनी होगी और लोगों को इकठ्ठा कर आपदासे निपटने के लिये प्रस्तुत करना पडेगा."

इस प्रशिक्षण में कौन से कौशल छात्र सीखेंगे ?

"रोगी का मुल्यांकन, प्रारंभिक जिस्मानी जांच, रक्तस्राव नियंत्रण, पट्टी लगाना, पीडित को एक जगह से दुसरी जगह ले जाना, स्पाइन बोर्ड का इस्तेमाल, अलग, अलग परिस्थितियो में उपयुक्त गांठ लगाना, तैरनेवाले उपकर्णो का इस्तेमाल करके डूबनेवाले को बचाना, void search (खोखली जगह में खोजना) इत्यादि अनेक आपद काल में उपयोगी कौशल छात्र सीखेंगे."

Excerpts from the interview

क्या आव्हान में प्रशिक्षित छात्र भविष्यमें आपत्कालीन स्थिति में सहायता कर सकते हैं?

"कई आपत्कालीन परिस्थितियो में पीडितो कि सहायता के लिये विषेशज्ञो की और यंत्रसामग्री की आवश्यकता होती है. "आव्हान के स्वयंसेवक shallow search करके मलबे में अटके लोगो को बचा सकते हैं.डूबते हुए को बचा सकते हैं.जिस्मानि जांचकर के पीडितो को प्राथमिक उपचार दे सकते हैं.घेरा डालना, संपर्क, भीडनियंत्रण, पीडितो को अम्बुलंस तक ले जाना और जीवनकी रक्षा करना आदि अनेक कार्य ये स्वयं सेवक कर सकते हैं."

क्या गत सात सालों में प्रशिक्षित आव्हान के स्वयंसेवको का सहयोग आपत्कालीन परिस्थितियो में सरकार ले रही है? "District Disaster Management Authority के पास चान्सेलर ब्रिगेड के सदस्यो के नाम हैं. और जरुरत पडने पर उनकी सहायता ली जा सकती है. "ये स्वयंसेवक समाजको प्रशिक्षित करने का कार्य भी कर सकते हैं. NSS के तहत कॉलेजो ने यह जिम्मेदारी उठाई तो बहुत अच्छा होगा."

महिला प्रशिक्षणार्थियो का आपत्कालीन परिस्थितियो में क्या योगदान होता है?

"पीडित महिलाओ की मदद करना, उनकी शारीरिक और मानसिक समस्याओ को समझना, उनकी खास जरुरतो को जानना, गर्भवती महिलाओ का ध्यान रखना, युवतिओ की जरुरतो का ध्यान राखना इत्यादि कार्य महिलाये अधिक संवेदनशीलता के साथ करती हैं. आपत्कालीन परिस्थितियो में परिवार से जुदा हुई महिलाये और युवती या शोषण का अनाया सही शिकार बन सकती है. उनको सुरक्षित स्थान तक पहुचाने में स्वयंसेविकाओ का योगदान महत्व पूर्ण है."

Organising Committees of Avhan 2015

Registration
Dr. Nini Gulla, Principal BM Ruia College, Gamdevi
Mr. Santosh Kaul, BM Ruia College, Gamdevi
Ms. Renuka Jena, BM Ruia College, Gamdevi
Ms. Noouriziya kazi, B.M. Ruiai College, Gamdevi

Fund Raising
Dr. Harshada Rathod, MNW College, Vile Parle
Dr.B.B. Pradhan, Principal SNDT Arts & Com College Churchgate
Dr. Fardi, Aqsa College, Bhiwandi (Ayesha Shaikh)
Dr. Heena Shah, MMP Shah College, Matunga

Food
Dr. Shobha Udipi, Food Science & Nutrition, Juhu
Dr. Padmini Ghugre, Food Science & Nutrition, Juhu
Mr. Chandrashekhar Gawli, Human Development, Juhu
Mr. Nitin Pawar, Dr. BMN College of H.Sc, Matunga
Mrs. Vidya Thakur, SVT College of H.Sc, Juhu
Mr. Prashant Kamble, SNDT Arts nd Commerce College Churchgate

Purchase & Accounts
Dr. S.Badgujar, Registrar
Dr. Ruby Ojha, F.A.O.
CA Janhvi Bhole, DFO
Ms. Varsha Patel, AFO
Dr. Manjit Kaur, Dept.Resourece Management, Juhu

New Zealand Hostel
Ms. Renuka Prajapati, MMP Shah College Matunga
Mr. Vinod Zalte, PN Doshi College Ghatkopar
Dr. Ganesh Chavhan, PVDT College Churchgate
Dr. Kedar Deore, PVDT College Churchgate
Dr. Ramteke, Dept. of Marathi

Volunteers
Dr. A.D. Patil, A. J. College, Vajreshwari
Ms. Renuka Prajapati, MMP Shah College, Matunga
Ms. Rekha Shelar, MMP Shah College, Matunga
Ms. Kalyani Shejwal, A.J. College, Vajreshwari
Ms. S. B. Aandhale, A.J. College, Vajreshwari

Medical
Ms. Parul Kibliwada, L.T. College Nursing, C.C
Ms. Leelam Chauhan, Supdt. Hostel Juhu
Ms. Rachana Zaveri, Supdt, Hostel Churchgate
Ms. Dr. Rani Shetty, L.T. College of Nursing, Churchgate
Ms. Deepa Satardekar, L.T. College of Nursing,

Transport
Dr. Sanjay Pawar, Principal UMIT,Juhu
Mr. Ajay Lahane, UMIT, Juhu
Mr. Mangesh Kadam, Asst. Prof. Distance Education, Juhu
Mr. Vinod Zalte, P.N. Doshi College, Ghatkopar
Ms. Soni Singh, MMP Shah College, Matunga
Dr. Heena Shah, MMP Shah College, Matunga
Dr. Ganesh Chavan, PVDT College, Churchgate
Dr. Seema Goshar, MMP Shah College, Matunga

Invitation & Certificates
Dr. Jayshree Shinde, Dept of Educational Technology
Dr. Urmila Gor, Vice Principal, M.D. Shah College Malad
Dr. Lokhande, LJNJ Mahila Mahavidyalaya, Vile Parle
Ms. Sunita Mishra, B.M. Ruia College, Gamdevi
Mr. Nilesh Kasle, Dept of Education Technology
Ms. Pragati Golatkar, Dept of Education Technology

Accommodation
Dr. Jagmeet Madan, Principal SVT College, Juhu
Dr. T. J. Mathew, JDBIMS
Mr. Giridhar B. Gajabe, SNDTWU Juhu Campus
Ms. Leelam Chauhan Supdt. Juhu Hostel
Ms. Rachana Zaveri, Supdt. Churchgate Hostel
Mr. Kedar Deore, PVDT College of Education, Churchgate

Inaugural & Valedictory
Dr. Jagmeet Madan, SVT College, Juhu
Ms. Sanchali Kshirsagar, UMIT, Juhu
Dr. Pravin Kolthambe, PVDT College, Churchgate
Ms. Rachana Dannawat, UMIT, Juhu

Awards
Dr. Linda Denis, DSW
Dr. Nitin Prabhutendolkar, DSW
Dr. T.J. Mathew, JDBIMS
NDRF Officers
Ms. Renuka Prajapati, MMP Shah College, Matunga
Ms. Rajni Nair, UMIT, Juhu

Video Shooting & Photography
Dr. Ganesh Magar, P.G. Computer Science, Juhu
Dr. Meena Kute, PVDT College, Churchgate
Mr. Rakesh Ramrase, PVDT, Churchgate
Mr. Bankar, PVDT College, Churchgate

Protocol
Dr. Vibhuti Patel, Dept of Economics, Churchgate
Dr. Ramteke, Dept. Marathi

Organising Committees of Avhan 2015

Water and Electricity

Mr. Giridhar Gajabe, Dy. Registrar, Juhu Campus Administration
Mr. Prabhakar Parawdi
Mr. Prashant Devrukhakar

Flag

Ms. Beena Pandya, Physical Education Department

Cultural Programme

Dr. B.B. Pradhan, Principal,SNDT Arts & Com,SCB, Churchgate
Dr. Archana Batnagar, PG. Juhu
Ms. Kalpana Jain, SNDT Arts & Com,SCB, Churchgate,
Ms. Suresh Garud, SNDT Arts & Com,SCB, Churchgate,
Mr. Dyneshwar Mankare, SNDT Arts & Com,SCB, Churchgate,
Ms. Sonali Hajare, SNDT Arts & Com,SCB, Churchgate,
Mr. Hetal Barot, SNDT Arts and Commerce SCB College, Churchgate.

Report Writing

Dr. Smriti Bhosle, L.J.N.J College, Vile Parle
Dr. Kalpana Deokar L.J.N.J College, Vile parle
Dr. Jayashree Palit, Maniben Nanawati College, Vile Parle
Dr. Sunita Kulkarni, L.J.N.J College, Vile Parle
Mr. K.S. Gaikwad, LJNJ College, Vile Parle
Ms. Geeta Jadhav, P.N.Doshi Womens College, Ghatkopar
Ms. Shubha Acharya, M.D.Shah Mahila College, Malad
Ms. Manasi Joshi, L.J.N.J College, Vile Parle
Dr. Bharati Tendulkar, L.J.N.J College,Vile Parle
Dr. H.N. Lokhande, L.J.N.J, College, Vile Parle
Ms. Ramila Gaikwad, L.J.N.J College, Vile Parle
Ms. Punam Savant, L.J.N.J College, Vile Parle
Ms. Alka Kadam, LJNJ College, Vile Parle
Ms. Sanchali Kshirsargar, UMIT, Juhu

Felicitation & Mementos

Dr. Sunil Pawar, GEI College, Dombivli
Ms. Kalpana Modi, PVDT College of Education, Churchgate
Mr. Shedmake, PVDT College of Education, Churchgate
Mr. Amol Ubale, PVDT College of Education, Churchgate

Training & Coordination

Dr. Reeta Sonawat, Human Development, Juhu
Ms Annabel Rebello, MNW College, Vile Parle
Dr. Sujata Rao, MNW College Vile Parle
Mr. Ravindra Hande, SNDT Arts & Com, Churchgate
Mrs. Pratibha Urasal, PVDT College of Edudcation, Churchgate
Ms. Ela Bharia, PVDT College of Edudcation, Churchgate
Dr. Ganesh Chavan, PVDT College of Education,
Dr. Kedar Deore, PVDT College of Edudcation,
Dr. Kolthamare, PVDT College of Edudcation, Churchgate

Cleanliness & Sanitary

Mr. Giridhar Gajabe, Dr. Registrar,
Mr. Sada
Mr. Prashant

Rangoli

Mrs. Meera Sawant, SNDT Arts & Com, Churchgate & Staff

Security

Mr. Unmesh Naik, Security Officer, Juhu Campus Major
Dr. Jyoti Khambata, MMP Shah College, Matunga
Lt. Jyoti Made, PN Doshi College, Ghatkopar
Lt. Nazia Sayyad, M.D. Shah College, Malad

Video Shooting & Photography

Dr. Ganesh Magar, P.G. Computer Science, Juhu
Dr. Meena Kute, PVDT College, Churchgate
Mr. Rakesh Ramrase, PVDT, Churchgate
Mr. Bankar, PVDT College, Churchgate

Theory Sessions Across 3 Venues

Practical Sessions Across 3 Venues

Expressions by Program Officers and Volunteers

आव्हान २०१५

एस.एन.डी.टी महिला विद्यापीठाव्दारा आयोजित आव्हान.२०१५ या कॅम्पसाठी जी उत्सुकता होती ती इथे पोहोचल्या नंतर पुर्ण झाली आणि त्यात भर पडली ती २५/०५/२०१५ रोजी झालेल्या उदृघाटन सोहळयाने. दिवसेंदिवस वाढण्याऱ्या आपत्तींना तोंड देण्यासाठी एक युनिट तयार करण्याचा प्रयत्नांतर्गत किशोरवयीन विद्यार्थ्यांना जाणीव करून देणे, समस्या आपत्तीची माहिती देणे, त्याविषयीचे ज्ञान देणे, येणाऱ्या आपत्तीसाठी सज्ज सैनिक तयार करणे हे या आव्हान २०१५ च्या आयोजना हेतु दिसून आला.

सुंदर आयोजन, शिस्त, नियम, वेळेचे महत्व, आरोग्याविषयी जागरूकता, सुंदर विषयांवर मार्गदर्शन, कृतीवर भर इ. या आव्हान कॅम्पची वैशिष्ठये आहेत.

या प्रशिक्षणानंतर निघणारा विद्यार्थी असा असेल

आकाशाला टेकतील असे हात नाही आमचे
फुलांचे गीत ऐकावे असे कान नाही आमचे
चंद्र सुर्याला साठवून ठेवणारे डोळे नाही आमचे
पण आपत्ती आल्यानंतर किंवा येण्यापुर्वी
उभे रहाण्याचे सामर्थ्य आहे या आपत्ती व्यवस्थापन प्रशिक्षणाचे

आणि शेवटी.....
धगधगता अंगार आहे
तलवारीची धार आहे
छै चा विद्यार्थी
कमालीचा झुंझार आहे

प्रा. कु. रूपाली एस कणसे
जिजामाता कला महाविद्यालय
दारव्हा .जि. यवतमाळ
संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ
अमरावती

आव्हान २०१५

आव्हान ट्रेनिंग कॅम्पसाठी अमरावती विद्यापीठाच्या बुलढाणा जिल्हयातून ८ मुली व १ कार्यक्रम अधिकारी असे आम्ही ९ जण आलो आहोत. आव्हान या कॅम्पमध्ये येवून आम्हाला खूप आनंद झाला. विद्यार्थ्याच्या जीवनात छै चे महत्व खूप आहे कारण छै मध्ये विद्यार्थ्यांना श्रमप्रतिष्ठा, सामाजिक बांधीलकीची जाणीव होते. या आव्हान शिबिरामधून एनडीआरएफ ५ बटालियन पुणे या टीमव्दारे विद्यार्थ्यांना तसेच कार्यक्रम अधिकाऱ्यांना सुध्दा जीवनात येणाऱ्या नैसर्गिक तसेच मानवनिर्मित आपत्तीना सामोरे जाण्यासाठी मुलभूत असणाऱ्या गोष्टी या शिबीरातून शिकायला मिळत आहेत. प्रशिक्षत झालेले हे विद्यार्थी आप—आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना माहिती देवून इतरांना सुध्दा आपत्ती आल्यानंतर काय करायचे यांचे प्राथमिक धडे देतील.

या प्रशिक्षणामुळे विद्यार्थी कुठलीही आपत्ती आल्यानंतर आहे त्या परिस्थितीत उपलब्ध असलेल्या घरगुती साधनसामुग्रीचा वापर करून आपत्तीग्रस्त व्यक्तींना जीवनदान देवू श्शकतील किंवा स्वत:चा जीव वाचवू शकतील. त्याचप्रमाणे ज्याच्या गावात वारंवार पूर, आग, लागत असेल तर स्वत:चा बचाव प्रत्येकाने कसा करावा याचे प्रशिक्षण विद्यार्थी गावातील लोकांना शिकवतील. येथून आव्हान प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यावर हे विद्यार्थी नक्कीच समाजामध्ये जनजागरण करतील.

प्रो. संगीता धांदर
बी बी कॉलेज लोणार
जिल्हा बुलढाणा अमरावती विद्यापीठ

Expressions by Program Officers and Volunteers

अभिप्राय

आजपर्यंत मला एनडीआरएफचे काम फक्त त्यानांच येऊ शकतं असचं वाटायचं पण एनडीआरएफचे काम कस चालत याचा व्हिडियो पाहिल्यानंतर आत्मविश्वास आला. आपत्तीच्या काळात कोणती दक्षता घ्यावी, इतरांना वाचविताना स्वत:ला सुरक्षित कसं ठेवयाच याविषयी मार्गदर्शन मिळालं शिवाय एमएफआर म्हणून काम करताना कोणती गुणवैशिष्टये असावीत तसेच कोणती कर्तव्ये पार पाडावीत हे समजले. गाठींच्या माध्यमातुन देखील एनडीआरएफच्या जवानांनी आपला जीव व दुसऱ्यांचा जीव कसा वाचवायचा याचे मार्गदर्शन केले. त्याचप्रमाणे दोरीचा वापर करून इमारतीवर कसे चढायचं हे देखील सांगितले.

खरोखरच, या कॅम्पमध्ये मला सहभागी करून घेतल्याबद्दल मी तुमची कायम ऋणी राहीन.

कु. प्रज्ञा सदानंद कसालकर
जि. सिंधुदुर्ग

आव्हान कॅंप अपने आप मे एक आव्हान था हम सब के लिए। सभी एनएसएस स्वयंसेवक यह कॅप के लिए अपने आप को दिमागी व शारीरिक तौर पर तैयार कर रहे थे। यहा आने पर हमे एक आव्हान मिला कि सुरक्षा कैसे करे। आज आठ दिन हो चुके है और हमने वो सब सिखा जिससे आज भी आम बच्चे परे है। आपतकालीन समय के लिए हम तैयार है।

जय हिंद जय महाराष्ट्र।

शिवम पांडे
के.सी. कॉलेज

मुझे ये कॅम्प बहोत अच्छा लगा। यहा पर मैने लोगों कों आपत्ती से बचाने के लिए बहोत से तरीके सीखे जैसे बाढ से समय लोगों को कैसे बचाते है, भूकंप के वक्त कैसे बचाते है। मुझे इसका जीवन मे बहोत फायदा होगा।

गजानन कऱ्हाले
आदर्श कॉलेज हिंगोली
एस. आर. टी. एम विद्यापीठ नांदेड

आव्हान २०१५ च्या दहा दिवसांच्या कालावधीमध्ये महाराष्ट्रातील ३६ जिल्हयांपैकी बीड जिल्हयाचे नेतृत्व करण्याची डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद यांच्या वतीने मला संधी मिळाली. 'आपत्तीचे व्यवस्थापन' करण्याचे ज्ञान नसल्यामुळे राष्ट्राची, समाजाची, माणसाची, पशुची, निसर्गाची, वित्तहानी मोठया प्रमाणात होते. निसर्गनिर्मित आणि मानवनिर्मित या आपत्तीचे व्यवस्थापन करण्यासाठी एनडीआरएफ हया लष्करी सेवेतून आपण आपल्या जीवनाबरोबर इतर जिवितांचे रक्षण, संरक्षण, जीवनदान आणि संवर्धन करण्याचे प्रशिक्षण सर्व सामान्य माणसाला एक 'सैनिक' तयार करण्याच्या उद्देशाने प्रशिक्षण देण्यात येत आहे. एनडीआरएफचे जवान अतिशय जीव तोडून या प्रशिक्षणातून विद्यार्थी घडविण्याचा उद्देश सफल करत आहेत.

विद्यार्थ्यामध्ये स्व:तच्या संरक्षणाबरोबर समाजाचे व राष्ट्राला मजबूत करण्याचा विचार एनएसएस च्या माध्यमातून साध्य होताना दिसत आहे. राष्ट्रबद्दल उच्च कोटीची भावना निर्माण करण्यात एनडीआरएफ यांचे प्रयत्न दिसत आहेत.'माणूस घडला तर राष्ट्र घडेल' या वाक्यातून भनॉट मी बट यू या वाक्याचा अर्थ प्रत्यक्षात उतरताना दिसत आहे. प्रथमच आव्हानच्या माध्यमातून च्या सैनिक प्रशिक्षणातून राष्ट्रसेवा घडावी. हा विचार प्रथम विद्यार्थ्यांमध्ये रूजताना दिसत आहे.

'आपत्ती व्यवस्थापना' मध्ये व्यक्तिजवळ कोणतेही साधन नसताना त्याच्या दैनंदिन जीवनात आवश्यक गरजांना/साधनांचा वापर करून जिविताचे संरक्षण करण्याचे प्रशिक्षणात आहे.

परिणामी प्रत्येकाला प्रत्येक विद्यार्थ्याला आपणच सैनिक असल्याचा आत्मविश्वास निर्माण झाला आहे. विद्यार्थिनीनी आपल्या जिवनामध्ये आम्ही आमच्या जीवनातील समस्या सोडविण्यासाठी सक्षम होत आहोत अशा प्रतिक्रिया व्यक्त केल्या आहेत. जगण्याचे धाडस, शौर्य, पराक्रम व धडाडी निर्माण करण्यात आव्हान यशस्वी होत आहे.

एस.एन.डी.टी. महिला महाविद्यापीठाने हे कठिण आव्हान पेलून खऱ्या अर्थाने महिलांचे सक्षमीकरण घडवून आणले आहे. या महाविद्यालयाचे कुलगुरू, कुलसचिव, प्राचार्य, सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे बीड जिल्हाच्या सौ . के. एस. के महाविद्यालयाचे कार्यक्रम अधिकारी म्हणून आभार व्यक्त करते व सर्वांस हार्दिक शुभेच्छा देते.

प्रा. छाया मोहनराव गडगे
सौ . के. एस. के महाविद्यालय बीड
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ
औरंगाबाद

Expressions by Program Officers and Volunteers

आव्हान

राज्यस्तरीय आपत्ती निवारण प्रशिक्षण शिबीर

मानवाने कितीही प्रगती केलेली असली तरी त्याला निसर्गावर नियंत्रण ठेवणे शक्य झालेले नाही. भुकंप, पूर, दुष्काळ, चक्री वादळे, त्सुनामी इ. आपत्तींमुळे मानव, प्राणी, पशु– पक्षी, वनस्पती, झाडे, मृदा, पाणी, मालमत्ता इ. ची मोठया प्रमाणात हानी होते. आपत्तीची पूर्वतयारी करण्यासाठी शासनाने राष्ट्रीय आपत्ती निवारण दलाची स्थापना केली आहे. शासनाचे मनुष्यबळ व यंत्रणा अपुरी पडत आहे. त्यासाठी सर्व घटकांनी एकत्र येऊन आपत्तीचा सामना करणे ही आज काळाची गरज बनली आहे.

आपत्ती निवारणामध्ये युवकांना सामावून घेतल्यास त्यांच्या सहकार्याने आपत्ती निवारण कार्याला मोठा हातभार लागतो. म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजनाच्या राज्यस्तरीय "आव्हान" शिबिरामध्ये स्वयंसेविकांना प्रशिक्षण दिले जात आहे. महाराष्ट्राच्या ३६ जिल्हयातील ७०० स्वयंसेवक व ३५ स्वयंसेविका व ३५ कार्यक्रम अधिकारी एस.एन.डी.टी महिला विद्यापीठ मुंबई येथे प्रशिक्षण घेत आहेत. हे १०५० स्वयंसेवक–स्वयंसेविका आपापल्या महाविद्यालयातील सुमारे ४०,००० स्वयंसेवकांना प्रशिक्षण देणार आहेत. त्यानंतर या अनुषंगाने व्याख्याने, प्रात्याक्षिके, रॅली, पथनाटय, वक्तृत्व व निबंध स्पर्धा, पोस्टर्स इ. व्दारे २ लाख नागरिकांमध्ये जाणीव जागृती करणार आहेत.

हे स्वयंसेवक आपल्या परिसरातील आपत्तीप्रसंगी घटनास्थळी जाऊन मदत करणार आहेत. अशा प्रकारचे आव्हान पेलवण्याची ऊर्जा त्यांना या शिबिरातून मिळणार आहे. राष्ट्रीय आपत्ती दलाचे ९० अधिकारी व प्रशिक्षक केवळ १० दिवसांमध्ये आपल्या प्रभावी शैलीव्दारे हे प्रशिक्षण थेअरी व प्रात्यक्षिकांसह स्वयंसेवकसच्या गळी उतरण्यासाठी कंबर कसत आहेत. आपत्ती प्रसंगी पेशंटचा शोध घेणे, त्यांना सावध बनविणे, प्रथमोपचार करणे, त्यांना हॉस्पिटलपर्यंत पोहचविणे, त्यांना मानसिक आधार देणे इ. अभ्यासक्रमावर भर देण्यात आला आहे. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या युवकांची सामाजिक बांधिलकी अशा प्रकारच्या उपक्रमांतून दिसून येत आहे. समाजातील प्रत्येक माणूस माझा बांधव आहे अशी भावना त्याच्या मनामध्ये निर्माण होत आहे "आव्हान" हे राज्यस्तरीय प्रशिक्षण शिबीर यशस्वी करण्यासाठी महाराष्ट्र शासन, एस.एन.डी.टी महिला विद्यापीठ, राष्ट्रीय आपत्ती निवारण दल इ.नी हे आव्हान समर्थपणे पेलले आहे.

प्रा. डॉ. के. एम. कोतवाल
कणकवली कॉलेज, कणकवली
राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग प्रमुख व जिल्हा समन्वयक
९४२०७४१४२७

माळीण गावचं दु:ख ....

गाव डोंगर कुशीत
राती निजलं खुशीत
दृष्ट काळाने साधला डाव
गेलं मातीमंदी माळीण गाव.....

नाही गोठयामंधी पहाटे, हंबरल्या गाई
किल – बिल पाखरांची, ऐकू आली नाही
फक्त कावळयांनी केला काव काव......

माहेरवाशिणी साऱ्या, लागल्या चिंता करू
आईसाठी रडू की, बापाचं दु:ख धरू
बंधुरायावरही जखमांचे घाव.....

किती तरी पूर्वज तिथे, नांदले होते
देवघरात देवांनाही, मांडले होते
कुण्या देवानेही घेतला ना धाव ....

निष्पाप गेले जीव, काय त्यांचा गुन्हा
वाचलेला बाळ आता, आई म्हणेल कुणा
शोकसागरी बुडली उमेशाची नाव ......

मोरे प्रविण आत्माराम
एस.जी . एम कॉलेज कराड
जिल्हा . सातारा
शिवाजी विद्यापीठ
कोल्हापुर

Expressions by Program Officers and Volunteers

एनडीआरएफच्या मदतीने
एकमेकांचा हात धरूनी
दीन–दुबळयांना साहय करूया
आपण सारे एक होऊनी

हातात हात घेऊनी
करू संकटावरी मात
उगवता सुर्य बनुनी
करूया दूर अंधारी रात्र

एनएसएसच्या मदतीने
धरू विकासाची कास
समई परी पेटुनी
पसरवू ज्ञानाचा प्रकाश

एकमेकांच्या सोबतीने
होऊ सारे कर्तव्यदक्ष
उगवत्या सुर्याबरोबर घडवू
उज्वल भारताचे भविष्य

एकमेकांच्या सोबतीने
जपु नाती माणुसकीची
जीवनभर संधी लाभो
भारतमातेच्या सेवेची

आकाशाची झेप घेण्याची
स्वप्ने भरूया आज मनोमनी
हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना करूया
आव्हान कॅम्पच्या दहा दिनी

अडसुळे निलेश बाळू
कॉलेज ऑफ ॲग्रीकल्चर, कराड
जि. सातारा
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापुर

आव्हान हमे कहता है।
कुछ करके दिखाना है।

मंजिल को पाकर बुलंदी पर जाना है।
ऑधी आये या तुफान?
डटकर हमे रहना है।
आव्हान हमे कहता है।
कुछ करके दिखाना है।
खुद के लिए नही पर
दूसरो के लिए जिना है।
संकट हो या कोई भी विपदा
हर एक को हमे बचाना है।
आव्हान हमे कहता है।
कुछ करके दिखाना है।
आव्हान से हमे सिख मिली
इन्सानियत से बडा कोई धर्म नही
भला काम करते रहो।
इससे बडा कोई कर्म नही।
आव्हान हमे कहता है।
कुछ करके दिखाना है।
बहोत सारा ज्ञान यहॉ से
लेकर हमको जाना है।
हर एक के मन में हमको
उम्मीद – ज्योत जलाना है।
आव्हान हमे कहता है।
कुछ करके दिखाना है।
समाज के हर हिस्से को
सुंदर हमे बनाना है।
आव्हान हमे कहता है।
कुछ करके दिखाना है।
कुछ करके दिखाना है।

बोटेवाड चंद्रकांत गणपतराव
बी.एस.सी. तृतीय वर्ष
श्री कृष्ण महाविद्यालय गुंजोटी
ता. उमरना जिल्हा .उस्मानाबाद
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ
औरंगाबाद

Avhan 2015 Glimpses

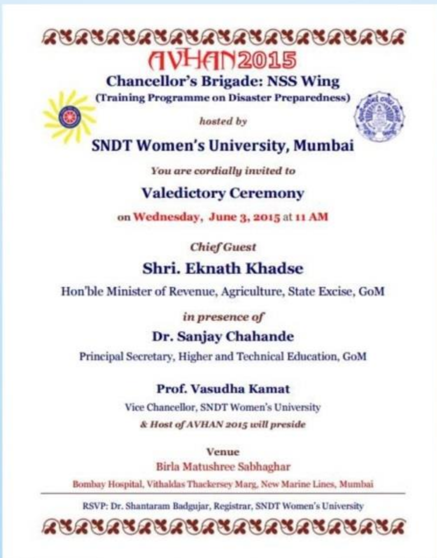

AVHAN2015

Chancellor's Brigade: NSS Wing

(Training Programme on Disaster Preparedness)

hosted by

SNDT Women's University, Mumbai

You are cordially invited to

Valedictory Ceremony

on **Wednesday, June 3, 2015** at **11 AM**

Chief Guest

Shri. Eknath Khadse

Hon'ble Minister of Revenue, Agriculture, State Excise, GoM

in presence of

Dr. Sanjay Chahande

Principal Secretary, Higher and Technical Education, GoM

Prof. Vasudha Kamat

Vice Chancellor, SNDT Women's University

& Host of AVHAN 2015 will preside

Venue

Birla Matushree Sabhaghar

Bombay Hospital, Vithaldas Thackersey Marg, New Marine Lines, Mumbai

RSVP: Dr. Shantaram Badgujar, Registrar, SNDT Women's University